

The Principle of Presumption of Innocence in Law and Judicial Practices in Japan

Yukiko Nishikawa

Dōshisha University, Kyoto Japan

Abstract

This paper explores the principle of presumption of innocence in Japanese criminal justice. It shows that the principle is widely recognized in the legal and judicial spheres in Japan and there are relevant clauses in the Constitution of Japan and the Code of Criminal Procedure although the presumption of innocence is not spelled out in these laws. The two cases introduced in this paper demonstrate the importance of the principle. Nevertheless, they exhibit continuing and unchanged old practice in the administration of criminal procedure, which results in affecting the due process in criminal cases even though legal and administrative reforms have been undertaken in Japan.

Keywords: Japan, the principle of presumption of innocence, the criminal justice system, human rights, criminal procedure

1. Introduction

Japan's low crime rate, particularly that of violent crimes, is widely known around the world. In fact, among major industrialized countries, Japan's crime rate marks the lowest in all types, including assault, kidnapping, homicide, robbery, burglary, theft and others (See Table 1).

Table 1. Crime rates per 100,000 persons in major industrialized countries (2016)

	Japan	USA	France	UK*	Germany
Serious Assault	19.07	248.59	375.63	799.44	107.37
Kidnapping	0.178	-	5.904	6.593	5.786
Homicide	0.3	5.4	1.4	1.2	1.2
Robbery	1.825	103.029	161.501	101.629	52.326
Burglary	59.86	469.45	592.12	705.85	526.48
Theft	293.12	1745.53	2136.19	2513.65	1570.05

Data Source: UNODC <<https://data.unodc.org>> (6 June 2020).

*The United Kingdom data includes those in England and Wales only.

The situation has been maintained for most of the post-World War II period (Johnson 2007: 343). While different reasons to explain such low crime rates, such as homogeneity of the population and a cultural affinity for non-violence¹, were raised by different authors, some authors point out Japan's efficient legal and justice system as one of the reasons for crime control success (MacDonald 2016; Johnson 2007: 343). The argument is usually based on the information provided by Japanese criminal justice officials, such that police solve 98 percent of homicide cases and convict more than 99 percent of all suspects brought to court. In fact, according to the *World Justice Project Rule of Law Index*, in 2020, Japan was ranked at the 9th best among 128 countries around the world based on a sub-factor of 'criminal justice', which is one of the eight factors to measure the rule of law (WJP 2020: 92)².

While praises towards Japanese legal and judicial system to handle criminal cases are not limited, there are also abundant criticisms towards them. For example, investigations in Japan are frequently intrusive and sometimes coercive (Foote 1992a). Innocent people have been arrested, convicted and imprisoned (Foote 1992b). In reality, many Japanese would remember harsh criticisms towards Japan's legal and judicial systems by Carlos Ghosn who is the former chairman of Nissan Motors and now an international fugitive. He was arrested on 19 November 2018 on allegations of under-reporting his earnings and misuse of company assets and spent almost 130 days in jail without being allowed to meet an attorney, his family or friends. He was then released from jail in April 2019 under terms including a ban on oversea travel but escaped to Lebanon in December in the same year³. At his first appearance since his escape from Japan, he explained the reason why he fled. He stated that he would not be given a fair trial as there is a presumption of guilt in Japan. He stated, "I did not flee justice; I fled injustice and political persecution," "I was trapped in a hostage legal system and my freedom was taken away from me"⁴.

While Carlos Ghosn cannot avoid condemnation due to his illegal departure

¹ In reality, Japan is not homogeneous (mono-ethnic) society.

² The index to measure the rule of law of each country based on 8 factors, including constraints on government powers, absence of corruption, open government, fundamental rights, order and security, regulatory enforcement, civil justice and criminal justice. In the 'criminal justice' factor, the following seven elements are in concern: 1) criminal investigation system is effective, 2) criminal adjudication system is timely and effective, 3) correctional system is effective in reducing criminal behaviour, 4) criminal justice system is impartial, 5) criminal justice system is free of corruption, 6) criminal justice system is free of improper government influence, and 7) due process of the law and rights of the accused.

³ For more details about the case, see Wingfield-Hayes (2019) and Nochi (2020). This paper does not cover the story entirely.

⁴ Mr. Carlos Ghosn's statement at the press conference held in Beirut on 8 January 2020.

from Japan, what he stated and raised with regard to Japan's criminal justice system have ever drawn attention on different occasions in the past. In fact, human rights advocates criticized Japan's criminal justice system as lacking a fundamental notion of the presumption of innocence (Hirano 2005). By the same token, soon after Carlos Ghosn escaped from Japan, the BBC news also featured Japan's justice system by expressing it as Japan's 'hostage justice' system (Wingfield-Hayes 2019).

As exhibited in these positive and negative reputations regarding Japan's legal and justice system, both lessons and challenges can be extracted by exploring Japan's legal and judicial systems and their practices. For this reason, this paper explores Japan's legal and judicial system and practices with a particular focus on the principle of presumption of innocence in criminal cases. Although Japanese judicial practice exhibits several points for revision and reconsideration in relation to a fair trial and the principle of presumption of innocence, it does not mean the idea and philosophy of presumption of innocence are absent in law and judicial practice in Japan. Nevertheless, the idea and interpretation may not be identical to other countries. Therefore, the paper explores Japan's legal and judicial system in light of the presumption of innocence in reference to some judicial practices.

This paper first explores the principle of presumption of innocence in Japan's legal and judicial milieu, its legal standing and meaning widely understood in theory. It then sets out some cases that touch on the principle in judicial practices. It shows that while the principle of presumption of innocence exists in Japanese legal and judicial lexicon, the precise meaning and usage entail distinctive elements. Moreover, certain institutional and procedural arrangements generate a conducive environment for affecting the due process of law and increase the possibility of applying the principle of presumption of innocence in reality. From these explorations, the paper identifies several points for review and reconsideration in realizing the due process in Japan and draws implications for further considerations.

2. Relevance of Presumption of Innocence to Japanese Law

The presumption of innocence is a norm recognized in customary international law⁵. It is understood that 'any person accused of committing a crime is to be presumed innocent until they are proven guilty according to law' (Fair Trials 2019: 7). It is also included in several international treaties, such as the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) (Article 14-2), the Convention on the Rights of the Child (RCR) (Article

⁵ Human Rights Committee, General Comment 24 (52), U.N. Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.6 (1994).

40-2-b-i), the Universal Declaration of Human Rights (Article 11) and the Rome Statute of the International Criminal Court (RSICC) (Article 66)⁶.

In Japan, international treaty law is placed below the Constitution but above statutes, administrative regulations, local ordinances, agency decisions and other laws in the Japanese legal hierarchy (Satomi 2017: 2). The Constitution of Japan states that 'The treaties concluded by Japan and established laws of nations shall be faithfully observed' (Article 98-2)⁷. Accordingly, Japanese legal experts generally view that so long as Japan ratifies and duly publishes the treaty, international law has 'domestic legal force' (Iwase 1998: 28-29)⁸. In this sense, the presumption of innocence is, in theory, part of Japanese law in that not only the principle is part of customary international law but also it is in the treaty laws that Japan ratified, including ICCPR, the CRC, and the RSICC⁹.

Beyond the international law, there are also relevant clauses on the presumption of innocence in Japanese law. Nevertheless, unlike the aforementioned treaty laws, there is no clause that directly spells out the principle, 'presumption of innocence', in Japanese law¹⁰. In other words, although the term does not appear in any law in Japan, it is part of relevant laws in interpretation (Kato 1997: 584; Satomi 2017: 2). For example, many scholars view that Article 31 of the Constitution entails an implication concerning the presumption of innocence. It stipulates that 'No person shall be deprived of life or liberty, nor shall any other criminal penalty be imposed, except according to the procedure established by law'. Conventional scholarship maintains that the 'procedure established by law' stated in Article 31 must be an appropriate procedure based on the law (Kato 1997: 584). In addition, Article 336 of the Code of Criminal Procedure is often referred to as a relevant clause of the presumption of innocence. It states that 'When a case under public prosecution does not constitute a crime or has not been proven to be a crime, the court must render a verdict of not guilty in its judgment'. In Japanese legal practice, the principle of presumption of innocence is thus included in or drawn from an interpretation of existing clauses in the Constitution and the Code of Criminal Procedure rather than

⁶ It is also included in the European Convention on Human Rights, Article 6(2), the American Convention on Human Rights, Article 8(2), the African Charter on Human and Peoples' Rights Article 7(1).

⁷ Most Japanese legal experts view that the 'treaties' addressed in Article 98-2 in the Constitution of Japan include treaties that Japan signed, which require an approval at the Diet, administrative agreements that do not require an approval at the Diet and international customary law.

⁸ There is no provisions that define this point in Japanese law. Therefore, there are some experts that are against this idea, particularly on the relation between customary international law and domestic law.

⁹ Japan ratified the ICCPR in 1979, the CRC in 1994 and the RSICC in 2007.

¹⁰ For example, Article 14-2 of the ICCPR states that 'Everyone charged with a criminal offence shall have the right to be presumed innocent until proved guilty according to law'.

being spelled out as a particular clause.

'In The Benefit of the Accused'

'A doubtful point should be interpreted in the benefit of the accused' (*in dubio pro reo*) is a principle referred to in criminal trials in Japan (Kato 1997: 574). For example, in 1975, the Supreme Court of Japan expressed its view that the principle that 'a doubtful point should be interpreted in the benefit of the accused' is an inviolable rule in criminal trials¹¹. This principle is interchangeably used with the principle of presumption of innocence in criminal jurisprudence (Sakamaki 2015: 476). Nevertheless, the usage of these two expressions depends on the origin of the law or code: the civil law or common law origin¹². For example, the criminal jurisprudence in Japan is influenced by the civil law tradition and thus the principle of 'a doubtful point should be interpreted in the benefit of the accused' is often referred to whereas in the jurisprudence of criminal procedure (and also the Constitution) influenced by the common law tradition, the principle of presumption of innocence is usually referred to.

Nevertheless, the standpoint and meaning of these principles are not identical. Although the principle of 'a doubtful point should be interpreted in the benefit of the accused' and presumption of innocence are often used interchangeably, the former is based on the judge's perspective while the latter is from the relevant parties' perspective. In the common law tradition, in its articulation of the presumption, the concept of 'burden of proof' is used. This is also the case in Japan. The principle of presumption of innocence is more often used to mean the 'burden of proof' that resides with prosecutors (Satomi 2017: 3). This usage is narrower than the broader meaning of the principle of presumption of innocence commonly understood internationally.¹³

The defining feature of international law concerning the presumption of innocence is expansive and exists in the presumption as the general right to due process, which mandates that 'the state cannot convict someone of a crime unless and until the prosecution demonstrates her/his guilt in a process that bears the defining features, including rights and protections, of a fair trial' (Lai Ho 2012: 266)¹⁴. In fact, the presumption of innocence in international law emphasizes a 'person' and his or her 'right'

¹¹ The Judgement by the Supreme Court of Japan (Keishu vol.29, no.5, at 177) on May 20, 1975.

¹² Civil law is the system of law that appeared in continental Europe in the Middle Ages and is based on codified law drawn from national legislation and custom as well as ancient Roman law whereas common law is the system of law that appeared in England in the Middle Ages and is based on case law and precedent rather than codified law.

¹³ Please note that the author does not argue that the Japanese discourse is exclusive but its emphasis is different from international interpretation concerning the principle of presumption of innocence.

¹⁴ See Lai Ho (2012) p.260.

not to be treated like a criminal until proved guilty. The relevant clauses in the ICCPR and European Convention on Human Rights, for example, state that 'Everyone charged with a criminal offense...' and thus highlight a 'person' or the relevant party.

Amalgamation of Civil and Common Law Traditions

As illustrated in the interpretation of 'a doubtful point should be interpreted in the benefit of the accused', the criminal procedure in Japan is *seemingly* the adversary system influenced by the common law or the US legal system. However, there are also systems and procedures that maintain legacies of the previous Code of Criminal Procedure influenced by the civil law system deriving from German law. For example, the court holds the extensive discretionary power like the inquisitorial system as manifested in Article 312-2 of the Code of Criminal Procedure: 'The court may order the public prosecutor to add or alter a count or applicable penal statute when the court deems it appropriate during the course of the proceedings'. Although the criminal procedure in Japan is often considered as the adversary system, there are many procedures maintained from the previous Code of Criminal Procedure that is in line with the inquisitorial system.

Japan's legal system is a mixture of Anglo-American ideas and French and German systems (Dean 2002: 1). This is because Japanese laws were influenced by French and German laws after the Meiji period (1868-1912) whereas after the end of World War II, reforms were undertaken under the US influence. In the legal sphere, the Constitution, the Code of Criminal Procedure and the family law or law governing rights within families were reformed after World War II and thus influenced the US law (the common law tradition). On the other hand, the Civil Code, the Code of Civil Procedure and the Penal Code remained with the influence of German and French legal systems (the civil law tradition) even after World War II. Accordingly, the previous Code of Criminal Procedure (1922) was influenced by German law whereas the current Code of Criminal Procedure (1949-) is influenced by US law. For that reason, an amalgamation of civil and common law understanding and practice are recognized in different spheres of criminal procedures. In particular, the practice of criminal cases often remains influenced by the civil law tradition while the Code of Criminal Procedure is based on the common law tradition.

The idea of 'a doubtful point should be interpreted in the benefit of the accused' itself is not an original idea of the Japanese but brought from abroad (Kato 1997: 577). Although it is not known exactly when the idea was recognized in Japan, at least in a textbook published in 1924 referred to this idea (Kato 1997: 577). It is therefore assumed that the idea was already embedded in criminal cases before World War II.

3. Criminal Justice in Japan

There are some characteristics of Japan's criminal justice that we can draw at the system's back-end. For example, while conviction rates are high in Japan, imprisonment rates remain low. Although the per capita incarceration rate has increased since 1992, the imprisonment is only one person for every twenty-five prisoners in the United States (US) (Johnson 2007: 343). Japan's lowest crime rates among industrialized democracy cannot be understood without understanding its fundamental aim and major characteristics of criminal justice.

Truth and Accuracy

There is the confession-oriented pre-trial practice in the Japanese criminal justice system. The pre-trial focus of the Japanese criminal justice system is to find substantive truth. This is in contrast to the countries that emphasize procedural justice for the accused like the US. The substantive truth in criminal cases is about 'who committed the crime and why'. The source of the information is usually the accused. Primarily, the 'truth' of a case is determined by police and prosecutors through investigation and interrogation. The police and prosecutors, therefore, utilize pre-trial interrogation to gather information for prosecution. Judges make the final findings of fact at trial. Yet in many cases, the trial is not held as prosecutors do not find merits for indictment.

The Japanese criminal procedure includes the following three pre-interrogation features: 1) the imposition of a duty to submit to questioning upon an accused under arrest or detention, 2) the exclusion of the defense counsel during interrogation and 3) the prosecutorial designation of the time, duration and place of a meeting between the accused and his or her counsel (DeSombre 1995: 109).

After a pre-trial interrogation of the accused, prosecutors decide whether or not they prosecute the accused based on the gathered evidence. There is thus no arraignment procedure during which the accused can plead guilty or not. It is known that prosecutors have broad discretion over prosecution decisions in Japan. The prosecutor can consider the accused's 'character, age and environment of the offender, the gravity of the offense, and the circumstances or situation after the offense' or if the prosecution 'need not be instituted' (Article 248 of the Code of Criminal Procedure). Accordingly, even if the accused confessed the crime, the prosecutor may avoid prosecution at his or her discretion. In that sense, Japanese prosecutors are in a well-situated position for plea bargaining as they can offer a less drastic form of leniency in exchange for a confession or other useful information.

Although the Japanese criminal justice system emphasizes truth-seeking and

accuracy or substantive justice, bargaining with the accused for confession generates doubt on the truthfulness of the confession because the promise of leniency tempts an innocent accused to confess to a crime s/he did not commit. By the same token, an accused who committed a crime may provide only half-truths to suit the charge s/he bargained for. In such cases, the truth and accuracy are apparently undermined. The prosecutor possibly bargains with the accused to extract confessions particularly in cases of investigation of organized crime or conspiracy.

Prosecutors' Role

As exhibited in the previous section, prosecutors play a pivotal role in each stage of criminal justice. There are six important stages, in which they play an important role:¹⁵ 1) the initiation of cases, 2) transfer of cases to prosecutors, 3) pre-charge detention and interrogation, 4) charge decision, 5) two types of prosecution – summary and formal prosecution, 6) the one-phase trial. Major characteristics of Japanese prosecutors are that they conduct pre-trial investigation and interrogation. They have monopoly power to dispose of cases by making charge decisions, present the state's case at trial and supervise the execution of sentences.

As listed, prosecutors have a wide scope of authority than in other criminal justice systems. At the same time, they have deep interdependence with police and judges. The high conviction rate in Japan is said to reflect a system badly biased against defendants. Nevertheless, the scarcity of acquittals is mainly a function of the procuracy's conservative charging policy. Confessions are in many ways the bedrock of Japanese criminal justice and the basis but some confessions are obtained in inappropriate ways. Investigations are often intrusive and sometimes coercive while the truth is corrupted, concealed and even fabricated. Prosecutors tend to be unaccountable. For the conviction rate, victims are sacrificed frequently. At the fundamental level, the system is so closed to outside scrutiny and thus it is hard to identify the problems.

The Due Process as a Human Right

As the Japanese Constitution was drafted under the US-led occupation force, the foundational legal rules in the Japanese Constitution are not so different from the rules in the US. The Constitution of Japan guarantee criminal suspects the right against self-incrimination (Article 38) and the right to retain counsel (Article 34) and provides for the exclusion of coerced confession (Article 38)¹⁶. The Code of Criminal Procedure grants

¹⁵ The details of the role played by prosecutors at each stage can be found in the following book. Johnson (2002).

¹⁶ Article 38: No person shall be compelled to testify against himself. Confession made under

the suspect or the defendant the right to meet with his counsel in the absence of a guard (Article 39-1)¹⁷. It is notable that the Japanese Constitution exhibits the specific pre-trial rights of the suspect and defendant and also the suspect's right to counsel together with the provision concerning coerced confession.

The Constitution of Japan contains fairly profound rules of criminal procedures for human rights protection. Of the 103 articles in the Constitution, 31 articles (Article 10-40 that compose Chapter III) are about human rights and the relevant issues. Among the 31 articles, ten articles, from Article 31 to Article 40, are about issues related to the criminal procedure (see the figure). As the most basic principle of due process, there is Article 31 of the Constitution.

The requirement of the due process stipulated in Article 31 is said to have derived from the US constitution. Therefore, one important principle in the Japanese Constitution is the protection of the accused in criminal proceedings (DeSombre 1995: 138). However, a scholar points out that the guarantee of procedural justice reflected into the Japanese Constitution from the US Constitution particularly the protection of the criminally accused – guarantees of the right against self-incrimination, the right to due process and the right to counsel – have been revised through legislative and judicial interpretation and also through prosecutorial and police practice (DeSombre 1995: 138).

Article 12 is often referred to by judges and prosecutors in Japan. It stipulates that 'The freedoms and rights guaranteed to the people by this Constitution shall be maintained by the constant endeavor of the people, who shall refrain from any abuse of these freedoms and rights and shall always be responsible for utilizing them for the public welfare'. Pre-trial practices that restrict the rights of the accused are explained in reference to Article 12 with its emphasis on the 'public welfare'. This is because of the idea that punishing the guilty contribute to the protection of the public welfare. While many Japanese do not approve coerced confession, they support the importance of confession in the criminal investigation. Accordingly, while the due process is stipulated in the Japanese Constitution as part of human rights, it is always relative to 'public welfare'. Procedural justice is, in that sense, weakened through the interpretation and

compulsion, torture or threat, or after prolonged arrest or detention shall not be admitted in evidence. No person shall be convicted or punished in cases where the only proof against him is his own confession. Article 34: No person shall be arrested or detained without being at once informed of the charges against him or without the immediate privilege of counsel; nor shall he be detained without adequate cause; and upon demand of any person such cause must be immediately shown in open court in his presence and the presence of his counsel.

¹⁷ Article 39-1: The accused or the suspect in custody may, without any official being present, have an interview with, or send to or receive documents or articles from defense counsel or prospective defense counsel upon the request of a person entitled to appoint defense counsel (with regard to a person who is not an attorney, this applies only after the permission prescribed in Article 31, paragraph (2) has been obtained).

practice of the Constitution.

4. What Do Actual Cases Inform?

While principles and philosophy of the due process and presumption of innocence exist in Japanese legal and judicial lexicon as explored in the previous sections, how these principles and philosophies are practiced is the question of this section. There are many cases that exhibit problems and weaknesses of the administration of criminal justice in light of the principle of presumption of innocence and also due process. This section sets out two cases that are well-known in Japan and that manifested the weaknesses and reality of the procedures in criminal cases.

Case of Murder of a Senior Couple in Kagoshima Prefecture

A senior couple was killed in June 2009 in the southern part of Japan, Kagoshima prefecture. It was revealed that the senior couple was brutally beaten many times by a shovel and died on 19 June 2009¹⁸. The police concluded that someone broke into the house and committed murder. From fingerprints remained in the victims' house, the police arrested a man as a suspect on 29 June. The man was indicted on charges of burglary, murder and robbery by the prosecutor of the Kagoshima prefecture on 20 July. However, the man denied his involvement in the burglary and murder throughout the process.

The case drew nationwide attention for several reasons. Firstly, it was the first case in Japan that the prosecutors have demanded the death penalty at the district court level of trial, while the accused categorically denied his involvement in the case. Secondly, the trial took an unusually long period of trial for about forty days. Thirdly, the case was undertaken in the form of the lay judge (or *saiban-in*) system introduced in May 2009 but of the 295 persons selected as lay judges, 233 people did not accept to be a member of the judge.

Unlike other cases, the accused completely denied his involvement in the case and thus the focal point was finding relevant facts. Both the prosecutor and the defendant lacked decisive direct evidences. Accordingly, for lay judges, the decision was hard and difficult as it urged them to choose 'death penalty' or 'not guilty' rather than the choice between the death penalty and life imprisonment.

The District Court of Kagoshima, on 10 December 2010, handed down a decision of not guilty in this case. This is because while there was no confession of the accused, there was limited evidence presented in the trial. The fingerprints and DNA test exhibited by the prosecutors could be a fabrication or camouflage by the third person or

¹⁸ For this case, the following work is referred. Kimura (2011).

the police. Although it is not revealed how the judges (comprised of three judges and six lay judges) came to ultimately decide 'not guilty', the credibility of the prosecutors' proof was questioned, such that considering the brutality, it could be assumed that the case is not murder and robbery but a murder deriving from deep resentment. In fact, the money and bank books of the killed couple were left in the house. The court's decision, in fact, pointed out that the prosecutors' purport of the accused as murder and robbery was completely collapsed. In addition, the judge criticized the fact that the prosecutor did not show important evidence that supports the accused. Akira Kimura, a legal expert, who attended the trial and listened to the deliberation of the court's decision expressed his view that the prosecutor's proof was crude and rough and thus considering the principle of presumption of innocence, there was no other conclusion than 'not guilty' (Kimura 2011: 564).

There were several noteworthy points concerning procedures in this case. Firstly, although it was clear that the accused had been to the house of the murdered couple, no direct evidence was provided by the prosecutor to prove the accused's involvement in the murder. There was no fingerprint of the accused on the shovel. Secondly, fingerprints and DNA could be evidence but merely indirect evidence because they can be fabricated and transcript by other persons. Thirdly, in relation to the second point, whilst there was a possibility that the third person or the police fabricated or employed diversionary tactics in the process of investigating this case, there were no measures undertaken to verify potentially a serious criminal act of fabrication or diversionary tactics while a broader question of the reliability of proof by the prosecutor remained. A freelance journalist, Yuji Kurino, commented on this case that the prosecutor undertook indictment for the case that should not have been indicted with undeterminable proofs (Kimura 2011: 564).

The local media outlets reported the case on a newspaper and questioned if the investigation was really thoroughly carried out¹⁹. It then pointed out that the prefectural police of Kagoshima and also the district public prosecutor's office are responsible for the difficult judgment. At the same time, it valued the outcome that followed the principle of a criminal trial (that is the principle of presumption of innocence).

This case drew nationwide attention partly because it was the case judged in the newly introduced the *baisin-in* or lay judge system. Therefore, the ways that the media report such criminal cases were also reviewed. As a result of this case, although there were efforts by the state to set out rules for media reports to limit the freedom of expression, the media control by the state was not introduced. Nevertheless, Kimura pointed out the following six issues with regard to the media reports that may influence

¹⁹ *Minami Nihon Shinbun*, 11 December 2010.

to lay judges in Japan (Kimura 2011: 571-572): 1) to report if the suspect confessed or not and the content of the confession, 2) to point out contradictions and inconsistency of the suspect's explanation, 3) to report evidence, such as the DNA result and others, 4) to report the suspect's previous criminal records, 5) to report the suspect's upbringing or personal history and personal relations and 6) to show experts or specialists' comment on the premise of guilty. These points, in fact, demonstrate conventional ways for the media outlets to report criminal cases, which significantly influence the general public's view.

The prosecutors appealed to the higher court on 22 December 2011. However, the accused was found dead in March 2012 and thus the appeal was dismissed following Article 339 of the Code of Criminal Procedure, which states that the court must render a dismissal of precession on a ruling when 'the accused is deceased or a corporation which is the accused ceases to exist'²⁰. Accordingly, the case, after all, left unresolved.

Case of False Charges: A Nurse Accused on A Crime of Inflicting Injury

A female nurse in Kitakyushu city was arrested on 2 July 2007 and indicted on 23 July on a charge of bodily injury of dementia elderly inpatients in a hospital, for which she has been working. She was taking care of inpatients' nails in order to prevent injuries deriving from long nails. Her care of the inpatients' nail sometimes caused bleeding from the nails that she has taken care of. Accordingly, another nurse thought that she tried to rip off the patient's nail. Her hospital held a press conference on 25 June 2007 and made a statement that the nurse removed the inpatients' nail. As a result, the media outlets reported the news and identified her as a nail clipper.

The Japanese Nursing Association, which undertook an investigation on this case, expressed its view that it was not ill-treatment or abuse but care. While such an investigation result was released by the Japanese Nursing Association, the prosecutor further indicted on a charge of bodily injury to another inpatient on 31 October 2007. On 30 March 2009, the District Court of Fukuoka adjudicated the nurse guilty and sentenced to six months in prison suspended for three years. The nurse appealed to the higher court. The High Court of Fukuoka dismissed the initial decision of the District Court and sentenced 'not guilty' on 16 September 2010. The prosecutor did not make a final appeal and thus the acquittal becomes final and binding on 1 October 2010.

²⁰ Article 339: 'The court must, render a dismissal of prosecution on a ruling when: (i) the institution of prosecution ceases to be effective in accordance with the provisions of Article 271, paragraph (2); (ii) the facts written in the charging sheet, although they may be true, do not include any facts constituting a crime; (iii) the prosecution has been revoked; (iv) the accused is deceased or a corporation which is the accused ceases to exist; (v) the case may not be tried in accordance with the provisions of Article 10 or 11'.

The case highlights several points for review in the criminal procedure: 1) indict the case that should not be, 2) human rights violations in the course of the investigation and 3) the fabrication of the investigator's record of an oral statement. Concerning the indictment of the case, there were executive prosecutors who questioned the indictment of the case. Despite the presence of human rights issues in the Constitution and the Code of Criminal Procedure, the police and prosecutors undertook investigations against human rights upheld in the Constitution and the Code. For example, after the arrest, the nurse was detained for 102 days and continuously carried out investigation even on Saturdays and Sundays for, the longest, more than eight hours²¹. Moreover, the nurse was shouted by the police or prosecutors during the investigation. She also had been repeatedly said that she is a liar and fabricates a story. As a result of continuous shout and misleading statements by the police, the nurse stated that 'although I would like to say I was cutting fingernails, if you cannot write so in the report, you can write as you like'. The police report was therefore filled with untruthful statements. At the High Court, the judge decided not to refer to the investigator's report of the oral statement as it is 'not credible' although, at the District Court, the same report was referred to.

The judgment by the District Court relied heavily on the investigator's report of the oral statement, in which it was stated that the nurse 'enjoyed nail clipping as her aim'. It is well recognized that in Japanese court decisions, the confession made at the investigation stage becomes extremely disadvantageous. The initial judgment by the District Court manifests such characteristics of Japanese courts' decisions. Nevertheless, in the judgment of the High Court, the confession was thought to have imposed by the police and thus unreliable.

Lessons from the Two Cases

The aforementioned two cases are merely a few examples that illustrate the problems and issues for consideration with regard to criminal procedures in Japan. There are at least two points to highlight. Firstly, there is an imminent necessity of improving methods for investigation and interrogation. This is largely because investigations are often undertaken without referring to experts' opinions.

Under the previous Code of Criminal Procedure (effective until the end of World War II), the suspects were detained and forced to confess sometimes with a method of torturous conduct. Court's judgments were often made based on such confessions. As a result of such negative experiences in the past, it has been emphasized that more careful procedures are necessary when undertaking arrest and detention that potentially becomes a human rights violation. For this reason, Japan maintains the principle of

²¹ As for the investigation, See Enzai File no.13 (2011) p.113.

warrant (Article 33 of the Constitution of Japan) except the cases of flagrant offense, which have fewer possibilities of the false charge²². In addition, as one of the important constitutional and criminal procedural principle, there is an exclusionary rule of confession that limits the validity of confession as proof and urges the prosecutors to prove the voluntariness of one's confession (Article 319-1 of the Code of Criminal Procedure)²³. Although these principles are stipulated in the Constitution and also in the Code of Criminal Procedure, there is still continuing practice of detaining suspects and obtaining a confession from the suspect by utilizing various forcible methods. Such practice apparently increases the possibility of false charges. Both the Constitution of Japan and the Code of Criminal Procedure, in fact, stipulates measures to prevent such practice, including Article 319-1, 322-1 of the Code of Criminal Procedure²⁴ and Article 38 of the Constitution²⁵.

Secondly, it is necessary to make the criminal procedure more accountable to make the investigation process visible, such as using videotape recorders and recoding devices during the interrogation. The police and prosecutors are against the idea by arguing that there is a possibility that the suspect may not tell the truth under such circumstances. Nevertheless, accountability and visibility of the interrogation are vital as exhibited in the above two cases and to prevent any future occurrence of false charges.

These cases also demonstrate that presumption of innocence is not alien in Japanese judicial practice. Nevertheless, they exhibit that there is, to a certain extent, a conducive environment for coercive confession and distortion of facts in the investigation and interrogation process. The compliance of legal and procedural measures are key to overcome such practice.

²² Article 33: 'No person shall be apprehended except upon warrant issued by a competent judicial officer which specifies the offense with which the person is charged, unless he is apprehended, the offense being committed'.

²³ Article 319(1): 'Confession under coercion, torture, threats, after unduly prolonged detention or when there is doubt about said confession being voluntary may not be admitted as evidence'.

²⁴ Article 322(1): 'A written statement made by the accused or a written statement recording the statement of the accused which has the accused's signature or seal affixed by said person may be used as evidence, when the statement contains an admission of a disadvantageous fact, or is made under circumstances that afford special credibility; provided however, that even if the admission is not a confession, a document which contains an admission of a disadvantageous fact may not be used as evidence when there is doubt about it being voluntary as prescribed in Article 319'.

²⁵ Article 38: 'No person shall be compelled to testify against himself. Confession made under compulsion, torture or threat, or after prolonged arrest or detention shall not be admitted in evidence. No person shall be convicted or punished in cases where the only proof against him is his own confession'.

5. Concluding Remarks

Japan undertook extensive legal reforms in the post-World War II era. Nevertheless, it would be no exaggeration that even such reforms, there is still the essence of the old system remaining intact in the administration of Japanese criminal justice. Japan's high conviction rate can be partially explained by the administration of criminal procedure, which relies on the close investigation by police and public prosecutors. It is truth-oriented but sometimes coercive. Truth is fabricated and concealed, mistakes are made while bias exists. Japanese criminal justice thus does have problems. What is likely to be the most resilient is the administrative and procedural practice of the pre-World War II period, which have been maintained even after legal and institutional reforms were undertaken after World War II. At the most fundamental level, the administration and procedure are so hostile to outside scrutiny and thus extremely difficult to even identify the problems. Accordingly, the resilient force continues to remain as it is partially supported by praises towards Japanese criminal justice.

References

The Code of Criminal Procedure of Japan.

The Constitution of Japan.

Fair Trials (2019) *Innocent until Proven Guilty? The Presentation of Suspects in Criminal Proceedings*, Hungarian Helsinki Committee.

Foot, H. Daniel (ed.) (2007) *Law in Japan: A Turning Point*, Seattle: University Washington Press.

Foot, H. Daniel (1992a) "The Benevolent Paternalism of Japanese Criminal Justice," *California Law Review*, 80: 317-390.

Foot, H. Daniel (1992b) "From Japan's Death Row to Freedom," *Pacific Rim Law and Policy Journal*, 1: 11-103.

Goto, Akira (1997) "Utawashiki ha Hikokunin no riekini toiukoto (About 'a doubtful point should be interpreted in favour of the accused')", (originally in Japanese), Department Bulletin Paper, 117(4): 573-591.

Hirano, Keiji (2005) "Justice System Flawed by Presumed Guilt: Rights Advocates slam Interrogation without Counsel, Long Detentions", *Japan Times*, 13 October.

Iwasawa, Yuji (1998) *International Law, Human Rights, and Japanese Law: The Impact of International Law on Japanese Law*, Clarendon Press.

Johnson, T. David (2007) "Criminal Justice in Japan", In Daniel (ed.) (2007) *Law in Japan: A Turning Point*, Seattle: University Washington Press, Chapter 15, pp.343-383.

Johnson, T. David (2002) *The Japanese Way of Justice: Prosecuting Crime in Japan*,

Oxford: Oxford University Press.

- Kato, Takayuki (2013) "Kokusaiho to Kokunaiho no kouryoku kankei (The relation of the effect between international law and domestic law)" (originally in Japanese), *Ajia Hogaku*, 48(1): 33-82.
- Kimura, Akira (2011) "Saiban-in seido niokeru Jinken Shingai no Otoshiana (Human Rights violation in the Lay Judge System)" (originally in Japanese), *Ritsumeikan Hogaku*, 5(6): 551-585.
- Lai Ho, Hock (2012) "The Presumption of Innocence as a Human Right", In Riberts, Paul and Jill Hunter (eds.) *Criminal Evidence and Human Rights: Reimagining Common Law Procedural Traditions*, Oxford: Hart Publishing, 259-282.
- Lenz, Karl-Friedrich (2005) "Penal Law", In Rohl, Wilhelm (ed.) *History of Law in Japan since 1868*, Handbook of Oriental Studies Section Five (Japan), Leiden: Brill, Chapter 8, pp.607-626.
- Liu, Jianhong and Setsuo Miyazawa (eds.) *Crime and Justice in Contemporary Japan*, Cham: Springer.
- McDonald, Glenn (2016) "Why Japan's Crime Rate is so Low? *Seeker*, 8 November.
- Mizuno, Yoichi (2010) "Keiji Tetsuzuki niokeru Tekisei Tetsuzuki to Kousei na Saiban no Igi (The meaning of due process and fair trial in criminal procedure)", (originally in Japanese), *Tokuyama University Sougo Kenkyu Kiyou*, vol.38, pp.125-136.
- Murai, Toshikuni (1996) *Keiji Sosho Ho (Code of Criminal Procedure)*, (originally in Japanese), Tokyo: Nihon Hyoron Sha.
- Nochi, Haruka (2020) "Carlos Ghosn states his Case", NHK-World-Japan, 9 January 2020.
- Sakamaki, Tadashi (2015) *Keiji Sosho Ho (Code of Criminal Procedure)*, (originally in Japanese), Tokyo: Yuhikaku.
- Wingfield-Hayes, Rupert (2019) "Carlos Ghosn and Japan's 'Hostage Justice' System", *BBC News*, 31 December. Available online: <<https://www.bbc.com/news/world-asia-47113189>> (30 May 2020).
- World Justice Project (WJP) (2020) *The World Justice Project Rule of Law Index 2020*, Washington, DC: WJP.

Nguyên tắc suy đoán vô tội ở pháp luật và thực tiễn tư pháp ở Nhật Bản

Yukiko Nishikawa

Dōshisha University, Kyoto Japan

Biên dịch: Đặng Minh Tuấn

Khoa Luật ĐHQGHN

Tóm tắt

Bài viết này tìm hiểu nguyên tắc suy đoán vô tội trong tư pháp hình sự Nhật Bản. Bài viết chỉ ra rằng nguyên tắc này được công nhận rộng rãi trong lĩnh vực pháp luật và tư pháp ở Nhật Bản và có những điều khoản liên quan trong Hiến pháp Nhật Bản và Bộ luật Tố tụng Hình sự mặc dù suy đoán vô tội không được nêu rõ trong các luật này. Hai vụ việc được giới thiệu trong bài viết này chứng minh tầm quan trọng của nguyên tắc suy đoán vô tội. Tuy nhiên, chúng thể hiện thực tiễn cũ không thay đổi và liên tục trong quản lý tố tụng hình sự, làm ảnh hưởng đến trình tự công bằng trong các vụ án hình sự mặc dù các cải cách hành chính và pháp luật đã được tiến hành ở Nhật Bản.

Từ khóa: Nhật Bản, nguyên tắc suy đoán vô tội, hệ thống tư pháp hình sự, quyền con người, tố tụng hình sự

1. Giới thiệu

Tỷ lệ tội phạm thấp của Nhật Bản, đặc biệt là tội phạm bạo lực, được biết đến rộng rãi trên toàn thế giới. Trên thực tế, trong số các nước công nghiệp phát triển, tỷ lệ tội phạm của Nhật Bản thấp nhất trong tất cả các loại, bao gồm tấn công, bắt cóc, giết người, cướp, trộm, cắp và các loại khác (Xem Bảng 1).

Bảng 1: Tỷ lệ phạm tội trên 100.000 người ở các nước công nghiệp phát triển (2016)

	Nhật	Mỹ	Pháp	Vương Quốc Anh*	Đức
Tấn công nghiêm trọng	19.07	248.59	375.63	799.44	107.37
Bắt cóc	0.178	-	5.904	6.593	5.786
Giết người	0.3	5.4	1.4	1.2	1.2
Cướp	1.825	103.029	161.501	101.629	52.326
Trộm	59.86	469.45	592.12	705.85	526.48
Cắp	293.12	1745.53	2136.19	2513.65	1570.05

Nguồn số liệu: UNODC <<https://data.unodc.org>> (6 June 2020).

*Số liệu Vương Quốc Anh chỉ bao gồm số liệu của Anh và Sứ Wales

Tình hình đã được duy trì trong hầu hết thời kỳ hậu Thế chiến II (Johnson 2007: 343). Trong khi nhiều tác giả đưa ra các lý do khác nhau để giải thích tỷ lệ tội phạm thấp như vậy như sự đồng nhất của dân số và mối quan hệ văn hóa với bất bạo động²⁶, một số tác giả chỉ ra rằng hệ thống pháp luật và tư pháp hiệu quả của Nhật Bản là một trong những lý do kiểm soát tội phạm thành công. (MacDonald 2016; Johnson 2007: 343). Lập luận thường dựa trên thông tin được cung cấp bởi các quan chức tư pháp hình sự Nhật Bản, rằng cảnh sát giải quyết 98% các vụ án giết người và kết án hơn 99% tất cả các nghi phạm bị đưa ra tòa. Trên thực tế, theo Chỉ số Pháp quyền Thế giới (the World Justice Project Rule of Law Index), năm 2020, Nhật Bản được xếp hạng thứ 9 trong số 128 quốc gia trên thế giới dựa trên yếu tố phụ là 'công lý hình sự', một trong tám yếu tố để đo lường pháp quyền (WJP 2020: 92)²⁷.

Mặc dù những lời khen ngợi dành cho hệ thống pháp luật và tư pháp của Nhật Bản để xử lý các vụ án hình là không kể hết, nhưng cũng có không ít những lời chỉ trích. Ví dụ, các cuộc điều tra ở Nhật Bản thường xuyên xâm phạm và đôi khi là cưỡng chế (Foote 1992a). Những người vô tội đã bị bắt, bị kết án và bị giam cầm (Foote 1992b). Trong thực tế, nhiều người Nhật sẽ nhớ những lời chỉ trích gay gắt đối với hệ thống pháp luật và tư pháp của Nhật Bản bởi Carlos Ghosn, cựu chủ tịch của Nissan Motors và hiện là một người chạy trốn quốc tế. Ông ta đã bị bắt vào ngày 19 tháng 11 năm 2018 với cáo buộc khai báo dưới mức thu nhập và lạm dụng tài sản của công ty và đã ở tù gần 130 ngày mà không được phép gặp luật sư, gia đình hoặc bạn bè. Sau đó ông ta được ra tù vào tháng 4 năm 2019 theo các điều khoản bao gồm lệnh cấm đi du lịch nước ngoài nhưng đã trốn sang Lebanon vào tháng 12 cùng năm²⁸. Trong lần xuất hiện đầu tiên kể từ khi trốn khỏi Nhật Bản, ông ta đã giải thích lý do tại sao ông ta trốn đi. Ông ta tuyên bố rằng ông ta sẽ không được xét xử công bằng vì có sự suy đoán có tội (a presumption of guilt) ở Nhật Bản. Ông ta tuyên bố: "Tôi đã không chạy trốn công lý, tôi đã chạy trốn sự bất công và đàn áp chính trị", "Tôi đã bị mắc kẹt trong một hệ thống pháp luật con tin và sự tự do của tôi đã bị lấy mất khỏi tôi".²⁹

Trong khi Carlos Ghosn không thể tránh bị lên án do rời khỏi Nhật Bản bất hợp pháp,

²⁶ Trong thực tế, Nhật Bản không phải là xã hội đồng nhất (đơn sắc tộc).

²⁷ Chỉ số đo lường pháp quyền của mỗi quốc gia dựa trên 8 yếu tố, bao gồm các giới hạn về quyền lực của chính phủ, không có tham nhũng, chính phủ mở, các quyền cơ bản, trật tự và an ninh, thực thi pháp luật, tư pháp dân sự và tư pháp hình sự. Trong yếu tố 'tư pháp hình sự', bảy yếu tố sau đây được quan tâm: 1) hệ thống điều tra tội phạm có hiệu quả, 2) hệ thống xét xử hình sự là kịp thời và hiệu quả, 3) hệ thống cải chính có hiệu quả trong việc giảm hành vi tội phạm, 4) hệ thống tư pháp hình sự là vô tư, 5) hệ thống tư pháp hình sự không có tham nhũng, 6) hệ thống tư pháp hình sự không có ảnh hưởng của chính phủ và 7) trình tự pháp luật công bằng và các quyền của bị cáo.

²⁸ Để biết thêm chi tiết về vụ án, xem Wingfield-Hayes (2019) và Nochi (2020). Bài viết này không bao gồm toàn bộ sự việc.

²⁹ Tuyên bố của ông Carlos Ghosn tại cuộc họp báo được tổ chức tại Beirut vào ngày 8 tháng 1 năm 2020.

những gì ông tuyên bố và nêu ra liên quan đến hệ thống tư pháp hình sự của Nhật Bản đã từng thu hút sự chú ý vào những dịp khác nhau trong quá khứ. Trên thực tế, những người ủng hộ quyền con người chỉ trích hệ thống tư pháp hình sự của Nhật Bản là thiếu một khái niệm cơ bản về suy đoán vô tội (Hirano 2005). Cũng vậy, ngay sau khi Carlos Ghosn trốn thoát khỏi Nhật Bản, BBC cũng đưa tin về hệ thống tư pháp của Nhật Bản bằng cách thể hiện nó là hệ thống 'công lý con tin' của Nhật Bản (Wingfield-Hayes 2019).

Thể hiện trong cả những danh tiếng tốt đẹp và tiêu cực liên quan đến hệ thống pháp luật và tư pháp của Nhật Bản, cả những bài học và thách thức có thể được rút ra bằng cách xem xét hệ thống pháp luật và tư pháp của Nhật Bản và thực tiễn của chúng. Vì lý do này, bài viết tìm hiểu hệ thống và thực tiễn pháp luật và tư pháp của Nhật Bản với trọng tâm đặc biệt vào nguyên tắc suy đoán vô tội trong các vụ án hình sự. Mặc dù thực tiễn tư pháp Nhật Bản thể hiện một số điểm cần sửa đổi và xem xét lại liên quan đến một phiên tòa công bằng và nguyên tắc suy đoán vô tội, nhưng điều đó không có nghĩa là ý tưởng và triết lý suy đoán vô tội không có trong pháp luật và thực tiễn tư pháp ở Nhật Bản. Tuy nhiên, ý tưởng và sự giải thích có thể không giống với các quốc gia khác. Do đó, bài viết tìm hiểu hệ thống pháp luật và tư pháp của Nhật Bản dựa trên sự suy đoán vô tội liên quan đến một số thực tiễn tư pháp.

Bài viết này trước tiên tìm hiểu nguyên tắc suy đoán vô tội trong môi trường pháp luật và tư pháp của Nhật Bản, vị trí và nghĩa pháp lý của nó được hiểu rộng rãi về mặt lý thuyết. Sau đó, bài viết phân tích một số vụ việc liên quan đến nguyên tắc này trong thực tiễn tư pháp. Bài viết chỉ ra rằng trong khi nguyên tắc suy đoán vô tội tồn tại trong từ vựng pháp luật và tư pháp của Nhật Bản, thì nghĩa và cách sử dụng chính xác nguyên tắc này đòi hỏi các yếu tố đặc trưng. Hơn nữa, một số yếu tố về thể chế và thủ tục tạo ra môi trường thuận lợi ảnh hưởng đến trình tự pháp luật công bằng và và tăng khả năng áp dụng nguyên tắc suy đoán vô tội trong thực tế. Từ những phân tích này, bài viết xác định một số điểm để đánh giá và xem xét lại trong việc hiện thực hóa trình tự pháp luật công bằng ở Nhật Bản và rút ra những gợi ý cho các nghiên cứu tiếp theo.

2. Sự liên quan của Suy đoán vô tội trong pháp luật Nhật Bản

Suy đoán vô tội là một tiêu chuẩn được công nhận trong tập quán pháp luật quốc tế³⁰. Điều này được hiểu rằng 'bất kỳ người nào bị buộc phạm một tội được coi là vô tội cho đến khi họ được chứng minh là có tội theo luật' (Fair Trials 2019: 7). Nó cũng được quy định trong một số điều ước quốc tế, như Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị (ICCPR) (Điều 14-2), Công ước về quyền trẻ em (RCR) (Điều 40-2-bi), Tuyên ngôn quốc tế về quyền con người (Điều 11) và Quy chế Rome về Tòa án hình sự quốc tế

³⁰ Human Rights Committee, General Comment 24 (52), U.N. Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.6 (1994).

(RSICC) (Điều 66)³¹.

Tại Nhật Bản, pháp luật điều ước quốc tế được đặt dưới Hiến pháp nhưng trên các đạo luật, các quy định hành chính, quy định địa phương, quyết định của cơ quan và các quy định pháp luật khác trong hệ thống phân cấp pháp lý của Nhật Bản (Satomi 2017: 2). Hiến pháp Nhật Bản quy định rằng 'Các điều ước được ký kết bởi Nhật Bản và pháp luật của các quốc gia sẽ được tuân thủ một cách trung thực' (Điều 98-2)³². Theo đó, các chuyên gia pháp lý Nhật Bản thường xem rằng chừng nào Nhật Bản phê chuẩn và công bố các điều ước, pháp luật quốc tế có 'giá trị pháp luật trực tiếp' (Iwase 1998: 28-29)³³. Theo nghĩa này, về mặt lý thuyết, suy đoán vô tội là một phần của pháp luật Nhật Bản không chỉ với nghĩa nó là nguyên tắc của tập quán pháp luật quốc tế, mà nó có trong các điều ước mà Nhật Bản phê chuẩn, bao gồm ICCPR, CRC và RSICC³⁴.

Ngoài pháp luật quốc tế, còn có những điều khoản liên quan về suy đoán vô tội trong pháp luật Nhật Bản. Tuy nhiên, không giống như các luật điều ước đã nói ở trên, không có điều khoản nào trực tiếp nêu ra nguyên tắc 'suy đoán vô tội' trong pháp luật Nhật Bản³⁵. Nói cách khác, mặc dù thuật ngữ này không xuất hiện trong bất kỳ luật nào ở Nhật Bản, nó là một phần của các luật liên quan khi được giải thích (Kato 1997: 584; Satomi 2017: 2). Ví dụ, nhiều học giả cho rằng Điều 31 của Hiến pháp đòi hỏi một hàm ý liên quan đến suy đoán vô tội. Nó quy định rằng 'Không ai bị tước quyền sống hay quyền tự do, cũng không bị áp dụng hình phạt hình sự nào khác, ngoại trừ theo thủ tục được quy định trong luật'. Tập quán duy trì rằng 'thủ tục được quy định trong luật' được nêu trong Điều 31 phải là một thủ tục phù hợp dựa trên luật (Kato 1997: 584). Ngoài ra, Điều 336 của Bộ luật Tố tụng Hình sự thường được gọi là một điều khoản liên quan đến suy đoán vô tội. Nó tuyên bố rằng 'Khi một vụ án bị truy tố không cấu thành một tội phạm hoặc chưa được chứng minh là một tội phạm, tòa án phải đưa ra phán quyết không có tội trong bản án của mình'. Trong thực tiễn pháp luật của Nhật Bản, nguyên tắc suy đoán vô tội được chứa đựng hoặc rút ra từ việc giải thích các điều khoản hiện hành trong Hiến pháp và Bộ luật Tố tụng Hình sự thay vì được nêu ra như một điều khoản cụ thể.

'Vi lợi ích của bị cáo'

³¹ Nó cũng có trong Công ước châu Âu về quyền con người, Điều 6 (2), Công ước Châu Mỹ về quyền con người, Điều 8 (2), Hiến chương châu Phi về quyền con người và quyền các dân tộc, Điều 7 (1).

³² Hầu hết các chuyên gia pháp lý Nhật Bản cho rằng 'các điều ước quốc tế' được nêu trong Điều 98-2 của Hiến pháp Nhật Bản bao gồm các điều ước mà Nhật Bản đã ký, yêu cầu phải có sự phê duyệt tại Quốc hội (the Diet), các thỏa thuận quốc tế không cần có sự phê duyệt tại Quốc hội và luật tập quán quốc tế.

³³ Không có quy định xác định điểm này trong pháp luật Nhật Bản. Do đó, có một số chuyên gia phản đối quan điểm này, đặc biệt là về mối quan hệ giữa luật quốc tế thông thường và luật trong nước.

³⁴ Japan phê chuẩn ICCPR năm 1979, CRC năm 1994 và RSICC năm 2007.

³⁵ Ví dụ, Điều 14-2 ICCPR quy định rằng 'Mọi người bị buộc tội hình sự sẽ có quyền được coi là vô tội cho đến khi được chứng minh là có tội theo luật'.

"Một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của bị cáo" (*in dubio pro reo*) là một nguyên tắc được đề cập trong các phiên tòa hình sự ở Nhật Bản (Kato 1997: 574). Ví dụ, vào năm 1975, Tòa án Tối cao Nhật Bản bày tỏ quan điểm rằng nguyên tắc "một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của bị cáo" là một quy tắc bất khả xâm phạm trong các phiên tòa hình sự³⁶. Nguyên tắc này được sử dụng thay thế cho nhau với nguyên tắc suy đoán vô tội trong luật học hình sự (Sakamaki 2015: 476). Tuy nhiên, việc sử dụng hai biểu thức này phụ thuộc vào nguồn của luật hoặc bộ luật: nguồn luật dân sự hoặc nguồn luật chung³⁷. Ví dụ, luật học hình sự ở Nhật Bản bị ảnh hưởng bởi truyền thống luật dân sự và do đó, nguyên tắc 'một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của bị cáo' thường được đề cập trong khi đó trong luật tố tụng hình sự (và cả Hiến pháp) chịu ảnh hưởng của truyền thống luật chung, nguyên tắc suy đoán vô tội thường được đề cập.

Tuy nhiên, vị trí và nghĩa của các nguyên tắc này không giống nhau. Mặc dù nguyên tắc "một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của bị cáo" và suy đoán vô tội thường được sử dụng thay thế cho nhau, nhưng nguyên tắc "một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của bị cáo" dựa trên quan điểm của thẩm phán trong khi suy đoán vô tội là từ quan điểm của các bên liên quan. Trong truyền thống luật chung, trong cách hiểu về suy đoán vô tội, khái niệm "nghĩa vụ chứng minh" (*burden of proof*) được sử dụng. Đây cũng là trường hợp ở Nhật Bản. Nguyên tắc suy đoán vô tội thường được sử dụng nhiều hơn có nghĩa là 'nghĩa vụ chứng minh' của các công tố viên (Satomi 2017: 3). Cách sử dụng này hẹp hơn so với nghĩa rộng hơn của nguyên tắc suy đoán vô tội được nhận thức chung trên thế giới.³⁸

Đặc điểm xác định của pháp luật quốc tế liên quan đến suy đoán vô tội có nội hàm rộng và coi suy đoán vô tội như là quyền về trình tự công bằng (*the right to due process*), rằng 'nhà nước không thể kết án ai đó về một tội phạm trừ khi và cho đến khi ngành công tố chứng minh tội của người đó trong một quy trình mang các đặc điểm xác định, bao gồm các quyền và sự bảo vệ, của một phiên tòa công bằng' (Lai Ho 2012: 266)³⁹. Trên thực tế, sự suy đoán vô tội trong pháp luật quốc tế nhấn mạnh một 'người' và 'quyền' của người đó không được đối xử như một tội phạm cho đến khi được chứng minh là có tội. Các điều khoản liên quan trong ICCPR và Công ước châu Âu về quyền con người, chẳng hạn, nói rằng 'Mọi người bị buộc tội hình sự' và do đó nêu bật một 'người' hoặc bên liên quan.

Sự pha trộn của truyền thống Luật dân sự và Luật chung

³⁶ Phán quyết của Tòa án Tối cao Nhật Bản (Keishu vol.29, no.5, at 177) ngày 20/5/1975.

³⁷ Luật dân sự là hệ thống pháp luật xuất hiện ở lục địa châu Âu thời trung cổ và dựa trên pháp luật được pháp điển hóa được rút ra từ lập pháp quốc gia và tập quán cũng như luật La Mã cổ đại trong khi luật chung là hệ thống luật pháp xuất hiện ở Anh vào thời trung cổ và dựa trên luật án lệ và tiền lệ chứ không phải pháp luật được pháp điển hóa.

³⁸ Xin lưu ý rằng tác giả không lập luận rằng thảo luận ở Nhật Bản là độc nhất nhưng sự nhấn mạnh của nó khác với cách giải thích quốc tế liên quan đến nguyên tắc suy đoán vô tội.

³⁹ Xem Lai Ho (2012) p.260

Như được minh họa trong cách giải thích 'một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của bị cáo', thủ tục tố tụng hình sự ở Nhật Bản *dường như* là hệ thống đối nghịch chịu ảnh hưởng của luật chung hoặc hệ thống pháp luật Hoa Kỳ. Tuy nhiên, cũng có những hệ thống và thủ tục duy trì các di sản của Bộ luật Tố tụng Hình sự trước đây chịu ảnh hưởng của hệ thống luật dân sự bắt nguồn từ pháp luật Đức. Ví dụ, tòa án có quyền lực riêng biệt rộng lớn như hệ thống thẩm vấn (the inquisitorial system) theo quy định tại Điều 312-2 của Bộ luật Tố tụng Hình sự: 'Tòa án có thể ra lệnh cho công tố viên bổ sung hoặc thay đổi tội danh và luật hình sự áp dụng khi tòa án xét thấy nó thích hợp trong quá trình tố tụng'. Mặc dù thủ tục tố tụng hình sự ở Nhật Bản thường được coi là hệ thống đối nghịch, có nhiều thủ tục được duy trì từ Bộ luật tố tụng hình sự trước đây phù hợp với hệ thống thẩm vấn.

Hệ thống pháp luật của Nhật Bản là sự pha trộn của các quan điểm Anh-Mỹ và các hệ thống của Pháp và Đức (Dean 2002: 1). Điều này là do pháp luật Nhật Bản bị ảnh hưởng bởi pháp luật của Pháp và Đức sau thời kỳ Minh trị (1868-1912) trong khi sau khi Thế chiến II kết thúc, các cải cách đã được thực hiện dưới ảnh hưởng của Hoa Kỳ. Trong lĩnh vực pháp luật, Hiến pháp, Bộ luật Tố tụng Hình sự và luật gia đình hoặc luật điều chỉnh các quyền trong gia đình đã được cải cách sau Thế chiến II và do đó chịu ảnh hưởng của pháp luật Hoa Kỳ (truyền thống luật chung). Mặt khác, Bộ luật Dân sự, Bộ luật Tố tụng Dân sự và Bộ luật Hình sự vẫn chịu ảnh hưởng của hệ thống pháp luật Đức và Pháp (truyền thống luật dân sự) ngay cả sau Thế chiến II. Theo đó, Bộ luật Tố tụng Hình sự trước đây (1922) chịu ảnh hưởng của pháp luật Đức trong khi Bộ luật Tố tụng Hình sự hiện hành (1949-) chịu ảnh hưởng của pháp luật Hoa Kỳ. Vì lý do đó, sự pha trộn về nhận thức và thực tiễn của luật chung và luật dân sự được ghi nhận trong các lĩnh vực khác nhau của tố tụng. Cụ thể, việc thực hành các vụ án hình sự thường vẫn bị ảnh hưởng bởi truyền thống luật dân sự trong khi Bộ luật Tố tụng Hình sự dựa trên truyền thống luật chung.

Quan điểm về "một điểm nghi ngờ cần được giải thích vì lợi ích của chính bị cáo" không phải là quan điểm ban đầu của người Nhật mà được mang từ nước ngoài (Kato 1997: 577). Mặc dù không biết chính xác khi nào quan điểm được công nhận ở Nhật Bản, nhưng ít nhất trong một cuốn sách giáo khoa xuất bản năm 1924 đã đề cập đến quan điểm này (Kato 1997: 577). Do đó, người ta cho rằng quan điểm này đã được đưa vào các vụ án hình sự trước Thế chiến II.

3. Tư pháp hình sự tại Nhật Bản

Có một số đặc điểm của tư pháp hình sự của Nhật Bản mà chúng ta có thể rút ra từ mặt kia của hệ thống đó. Ví dụ, trong khi tỷ lệ kết án ở Nhật Bản cao, tỷ lệ phạt tù vẫn thấp. Mặc dù tỷ lệ giam giữ bình quân đầu người đã tăng lên kể từ năm 1992, nhưng tù nhân chỉ có một người trên hai mươi lăm tù nhân ở Hoa Kỳ (Johnson 2007: 343). Tỷ lệ tội

phạm thấp nhất của Nhật Bản trong các nền dân chủ công nghiệp hóa không thể hiểu được mà không hiểu mục đích cơ bản và đặc điểm chính của tư pháp hình sự.

Sự thật và sự chính xác

Có thực tiễn xét xử định hướng thú tội trong hệ thống tư pháp hình sự Nhật Bản. Trọng tâm tiền xét xử của hệ thống tư pháp hình sự Nhật Bản là tìm ra sự thật thực sự. Điều này trái ngược với các quốc gia nhấn mạnh công lý tố tụng cho những người bị buộc tội như Mỹ. Sự thật thực sự trong các vụ án hình sự là về "ai đã phạm tội và tại sao". Nguồn thông tin thường là bị cáo. Cơ bản là, 'sự thật' của một vụ án được xác định bởi cảnh sát và các công tố viên thông qua điều tra và thẩm vấn. Cảnh sát và các công tố viên, do đó, sử dụng thẩm vấn trước khi xét xử để thu thập thông tin để truy tố. Các thẩm phán đưa ra kết luận cuối cùng về sự việc (the final findings of fact) tại phiên tòa. Tuy nhiên, trong nhiều trường hợp, phiên tòa không được tổ chức vì các công tố viên không tìm thấy cơ sở cho cáo trạng.

Thủ tục tố tụng hình sự của Nhật Bản bao gồm ba đặc điểm về tiền thẩm vấn sau đây: 1) áp dụng nghĩa vụ nộp đơn để thẩm vấn bị cáo bị bắt hoặc giam giữ, 2) loại trừ luật sư bào chữa trong khi thẩm vấn và 3) công tố chỉ định thời gian, thời lượng, và địa điểm của một cuộc gặp giữa bị cáo và luật sư của mình (DeSombre 1995: 109).

Sau tiền thẩm vấn bị cáo, các công tố viên quyết định họ có truy tố bị cáo hay không dựa trên các bằng chứng thu thập được. Do đó, không có thủ tục biện hộ tiền xét xử tại tòa (arraignment procedure) trong đó bị cáo có thể nhận tội hay không. Được biết, các công tố viên có toàn quyền quyết định đối với các quyết định truy tố tại Nhật Bản. Công tố viên có thể xem xét 'tính cách, tuổi tác và môi trường của người bị buộc tội, mức độ nghiêm trọng của hành vi phạm tội và các hoàn cảnh hoặc tình huống sau khi phạm tội' hoặc 'không cần thiết' phải truy tố '(Điều 248 của Bộ luật Tố tụng Hình sự)'. Theo đó, ngay cả khi bị cáo thú nhận tội, công tố viên có thể không truy tố theo quyết định của mình. Theo nghĩa đó, các công tố viên Nhật Bản đang ở một vị trí thuận lợi để có được sự thú tội vì họ có thể đưa ra một hình thức khoan hồng ít quyết liệt hơn để đổi lấy một lời thú tội hoặc thông tin hữu ích khác.

Mặc dù hệ thống tư pháp hình sự Nhật Bản nhấn mạnh việc tìm kiếm sự thật và sự chính xác hoặc công lý thực sự, việc mặc cả bị cáo để thú tội tạo ra sự nghi ngờ về tính trung thực của lời thú tội vì lời hứa khoan hồng đã dụ dỗ một bị cáo vô tội thú tội về một tội phạm mà người đó không phạm phải. Tương tự như vậy, một bị cáo đã phạm tội chỉ cung cấp một nửa sự thật cho phù hợp với tội danh mà anh ta mặc cả. Trong những trường hợp như vậy, sự thật và sự chính xác rõ ràng là không được xác định. Các công tố viên có thể thương lượng với bị cáo để có được các lời thú tội đặc biệt trong các trường hợp điều tra tội phạm có tổ chức hoặc đồng phạm.

Vai trò của công tố viên

Như đã trình bày trong phần trước, các công tố viên đóng vai trò nòng cốt trong từng giai đoạn của tư pháp hình sự. Có sáu giai đoạn quan trọng, trong đó các công tố viên đóng vai trò quan trọng⁴⁰: 1) khởi tố vụ án, 2) chuyển vụ án cho các công tố viên, 3) tạm giam và thẩm vấn trước khi truy tố, 4) quyết định buộc tội, 5) hai loại truy tố - truy tố tóm tắt và truy tố chính thức, 6) phiên tòa một giai đoạn. Đặc điểm chính của các công tố viên Nhật Bản là họ tiến hành điều tra và thẩm phán trước khi xét xử. Họ có độc quyền xử lý các vụ án bằng cách đưa ra các quyết định buộc tội, trình bày vụ kiện tại phiên tòa và giám sát việc thi hành án.

Như được liệt kê, các công tố viên có phạm vi thẩm quyền rộng hơn so với các hệ thống tư pháp hình sự khác. Đồng thời, họ có sự phụ thuộc sâu sắc lẫn nhau với cảnh sát và thẩm phán. Tỷ lệ kết án cao ở Nhật Bản được cho là sự phản ánh một hệ thống thiên vị xấu đối với các bị cáo. Tuy nhiên, hạn chế tha bổng là chức năng của chính sách truy tố bảo thủ của ngành công tố. Sự thú tội theo nhiều cách là nền tảng của công lý hình sự Nhật Bản và nó có cơ sở nhưng một số lời thú tội có được theo những cách không phù hợp. Các cuộc điều tra thường xâm phạm và đôi khi bị ép buộc trong khi sự thật bị hủy hoại, che giấu và thậm chí bị đặt. Các công tố viên có xu hướng không chịu trách nhiệm. Vì tỷ lệ kết án, các nạn nhân thường phải hy sinh. Ở cấp độ cơ bản, hệ thống rất kín trước sự giám sát bên ngoài và do đó rất khó để xác định các vấn đề.

Trình tự công bằng như một quyền của con người

Vì Hiến pháp Nhật Bản được soạn thảo dưới lực lượng chiếm đóng do Hoa Kỳ lãnh đạo, các quy tắc pháp lý nền tảng trong Hiến pháp Nhật Bản không quá khác biệt so với các quy tắc ở Hoa Kỳ. Hiến pháp Nhật Bản bảo đảm nghi phạm hình sự có quyền không tự buộc tội (Điều 38) và quyền có luật sư (Điều 34) và quy định loại trừ nhận tội bị ép buộc (Điều 38)⁴¹. Bộ luật Tố tụng Hình sự cho phép nghi phạm hoặc bị cáo có quyền gặp luật sư của mình trong trường hợp không có người bảo hộ (Điều 39-1)⁴². Đáng chú ý là Hiến pháp Nhật Bản quy định các quyền cụ thể trước khi xét xử của nghi phạm và bị cáo, cũng

⁴⁰ Chi tiết về vai trò của các công tố viên ở mỗi giai đoạn có thể được tìm thấy trong cuốn sách sau đây. Johnson (2002).

⁴¹ Điều 38: Không ai bị buộc phải làm chứng chống lại chính mình. Lời thú tội được thực hiện dưới sự ép buộc, tra tấn hoặc đe dọa, hoặc sau khi bị bắt giữ hoặc giam giữ kéo dài sẽ không được thừa nhận trong các bằng chứng. Không ai sẽ bị kết án hoặc trừng phạt trong trường hợp bằng chứng duy nhất chống lại anh ta là lời thú nhận của chính mình. Điều 34: Không ai bị bắt hoặc giam giữ mà không được thông báo ngay lập tức về các cáo buộc chống lại anh ta hoặc không có đặc quyền được tư vấn ngay lập tức; Anh ta cũng không bị giam giữ mà không có lý do chính đáng; và theo yêu cầu của bất kỳ ai các lý do như vậy phải ngay lập tức được chỉ ra tại tòa án mở với sự hiện diện của anh ta và sự hiện diện của luật sư của anh ta.

⁴² Điều 39-1: Bị cáo hoặc nghi phạm bị giam giữ, mà không có bất kỳ quan chức nào có mặt, có thể có một cuộc phỏng vấn với, hoặc gửi hoặc nhận tài liệu hoặc bài viết từ luật sư bào chữa hoặc luật sư bào chữa tiềm năng theo yêu cầu của một người có quyền chỉ định luật sư bào chữa (liên quan đến một người không phải là luật sư, điều này chỉ áp dụng sau khi được phép theo quy định tại Điều 31, đoạn 2).

như quyền được tư vấn (right to counsel) của nghi phạm cùng với các điều khoản liên quan đến việc thú nhận bị ép buộc.

Hiến pháp Nhật Bản có các quy tắc khá sâu sắc về tố tụng hình sự để bảo vệ quyền con người. Trong số 103 điều trong Hiến pháp, có 31 điều (Điều 10-40 trong Chương III) là về quyền con người và các vấn đề liên quan. Trong số 31 điều, 10 điều, từ Điều 31 đến Điều 40, là về các vấn đề liên quan đến thủ tục tố tụng hình sự (xem bảng số liệu). Như một nguyên tắc cơ bản nhất của trình tự công bằng, đó là Điều 31 của Hiến pháp.

Yêu cầu của trình tự công bằng được quy định tại Điều 31 được cho là bắt nguồn từ Hiến pháp Hoa Kỳ. Do đó, một nguyên tắc quan trọng trong Hiến pháp Nhật Bản là bảo vệ các bị cáo trong tố tụng hình sự (DeSombre 1995: 138). Tuy nhiên, một học giả chỉ ra rằng sự bảo đảm công lý tố tụng được phản ánh trong Hiến pháp Nhật Bản từ Hiến pháp Hoa Kỳ, đặc biệt là bảo vệ bị cáo - bảo đảm quyền chống lại sự tự buộc tội, quyền về trình tự công bằng và quyền được tư vấn - đã được sửa đổi thông qua giải thích lập pháp và tư pháp và cũng như thông qua thực tiễn công tố và cảnh sát (DeSombre 1995: 138).

Điều 12 thường được các thẩm phán và công tố viên ở Nhật Bản nhắc đến. Nó quy định rằng 'Các quyền và tự do được bảo đảm cho người dân theo Hiến pháp này sẽ được duy trì bởi nỗ lực không ngừng của người dân, những người sẽ không kiềm chế trước bất kỳ sự lạm dụng nào đối với các quyền này và luôn có trách nhiệm sử dụng chúng vì phúc lợi công cộng'. Thực tiễn tiền xét xử mà hạn chế các quyền của bị cáo được giải thích liên quan đến Điều 12 với sự nhấn mạnh vào 'phúc lợi công cộng'. Điều này là do quan điểm rằng trừng phạt người có tội góp phần bảo vệ phúc lợi công cộng. Trong khi nhiều người Nhật không chấp nhận lời thú tội bị ép buộc, họ ủng hộ tầm quan trọng của việc thú tội trong điều tra tội phạm. Theo đó, trong khi trình tự công bằng được quy định trong Hiến pháp Nhật Bản là một phần của quyền con người, thì nó luôn liên quan đến 'phúc lợi công cộng'. Theo nghĩa đó, công lý thủ tục bị làm suy yếu thông qua việc giải thích và thực hành Hiến pháp.

4. Các vụ việc thực tế nói lên điều gì?

Trong khi các nguyên tắc và triết lý của trình tự công bằng và suy đoán vô tội tồn tại trong từ vựng pháp lý và tư pháp của Nhật Bản như đã được phân tích trong các phần trước, làm thế nào những nguyên tắc và triết lý này được thực hiện là câu hỏi của phần này. Có nhiều trường hợp thể hiện các vấn đề và điểm yếu trong quản lý tư pháp hình sự theo nguyên tắc suy đoán vô tội và trình tự công bằng. Phần này nêu ra hai vụ việc nổi tiếng ở Nhật Bản thể hiện những điểm yếu và thực tế của các thủ tục trong các vụ án hình sự.

Vụ án giết một cặp vợ chồng cấp cao ở tỉnh Kagoshima

Một cặp vợ chồng cấp cao đã bị giết vào tháng 6 năm 2009 tại khu vực phía nam của Nhật Bản, quận Kagoshima. Nó đã được tiết lộ rằng cặp vợ chồng cấp cao đã bị đánh đập đã

man nhiều lần bằng một cái xẻng và chết vào ngày 19 tháng 6 năm 2009⁴³. Cảnh sát kết luận rằng ai đó đã đột nhập vào nhà và phạm tội giết người. Từ dấu vân tay vẫn còn trong nhà nạn nhân, cảnh sát đã bắt giữ một người đàn ông là nghi phạm vào ngày 29 tháng 6. Người đàn ông đã bị truy tố về tội trộm cắp, giết người và cướp bởi công tố viên quận Kagoshima vào ngày 20 tháng 7. Tuy nhiên, người đàn ông phủ nhận sự liên quan của mình trong vụ trộm và giết người trong suốt quá trình tố tụng.

Vụ việc đã thu hút sự chú ý trên toàn quốc vì nhiều lý do. Thứ nhất, đây là trường hợp đầu tiên ở Nhật Bản, các công tố viên đã yêu cầu án tử hình ở cấp xét xử của tòa án quận, trong khi bị cáo đặc biệt phủ nhận sự liên quan của mình trong vụ án. Thứ hai, phiên tòa đã diễn ra một thời gian dài bất thường trong khoảng bốn mươi ngày. Thứ ba, vụ án được thực hiện dưới hình thức hệ thống hội thẩm có từ tháng 5 năm 2009 nhưng trong số 295 người được chọn làm hội thẩm, 233 người không chấp nhận làm hội thẩm.

Không giống như các vụ án khác, bị cáo hoàn toàn phủ nhận sự liên quan của mình trong vụ án và do đó, đầu mỗi đang tìm kiếm các sự kiện có liên quan. Cả công tố viên và bị cáo đều thiếu bằng chứng trực tiếp quyết định. Theo đó, đối với bồi thẩm, quyết định này rất khó vì nó thúc giục họ chọn 'án tử hình' hoặc 'không phạm tội' thay vì lựa chọn giữa án tử hình và tù chung thân.

Tòa án quận Kagoshima, ngày 10 tháng 12 năm 2010, đã đưa ra phán quyết không có tội trong vụ án này. Điều này là do trong khi không có lời thú tội của bị cáo, chỉ có các bằng chứng hạn chế được trình bày trong phiên tòa. Dấu vân tay và xét nghiệm ADN được trình bày bởi các công tố viên có thể là sự bịa đặt hoặc ngụy trang của người thứ ba hoặc cảnh sát. Mặc dù không tiết lộ làm thế nào các thẩm phán (bao gồm ba thẩm phán và sáu hội thẩm) cuối cùng quyết định 'không có tội', nhưng độ tin cậy của bằng chứng của các công tố viên đã bị nghi ngờ, như xét về sự tàn bạo, có thể cho rằng vụ án không phải là giết người và cướp mà là một vụ giết người xuất phát từ sự phẫn nộ sâu sắc. Trên thực tế, tiền và sổ ngân hàng của cặp vợ chồng bị giết đã bị bỏ lại trong nhà. Trên thực tế, quyết định của tòa án đã chỉ ra rằng chủ đích của các công tố viên trong việc buộc tội bị cáo là giết người và cướp tài sản đã hoàn toàn sụp đổ. Ngoài ra, thẩm phán chỉ trích thực tế là công tố viên không đưa ra bằng chứng quan trọng hỗ trợ cho bị cáo. Akira Kimura, một chuyên gia pháp lý, người tham dự phiên tòa và lắng nghe sự cân nhắc của phán quyết của tòa án bày tỏ quan điểm của ông rằng bằng chứng của công tố viên là thô thiển và do đó dựa trên nguyên tắc suy đoán vô tội, không có kết luận nào khác ngoài 'không có tội' (Kimura 2011: 564).

Có một số điểm đáng chú ý liên quan đến thủ tục trong trường hợp này. Thứ nhất, mặc dù rõ ràng rằng bị cáo đã đến nhà của cặp vợ chồng bị sát hại, nhưng không có bằng chứng

⁴³ Về vụ việc này, tham khảo tài liệu sau. Kimura (2011).

trực tiếp nào được cung cấp bởi công tố viên để chứng minh sự liên quan của bị cáo trong vụ giết người. Không có dấu vân tay của bị cáo trên xẻng. Thứ hai, dấu vân tay và ADN có thể là bằng chứng nhưng chỉ là bằng chứng gián tiếp vì chúng có thể được chế tạo và sao chép bởi người khác. Thứ ba, liên quan đến điểm thứ hai, trong khi có khả năng người thứ ba hoặc cảnh sát bịa đặt hoặc sử dụng các chiến thuật nghi binh trong quá trình điều tra vụ án này, không có biện pháp nào được thực hiện để xác minh một hành động bịa đặt hình sự nghiêm trọng hoặc các chiến thuật nghi binh trong khi một câu hỏi rộng hơn về độ tin cậy của bằng chứng của công tố viên vẫn còn. Một nhà báo tự do, Yuji Kurino, đã bình luận về trường hợp này rằng công tố viên đã thực hiện cáo trạng cho vụ án mà đã không nên được truy tố với bằng chứng không xác định (Kimura 2011: 564).

Các phương tiện truyền thông địa phương đã báo cáo vụ việc trên một tờ báo và đặt câu hỏi liệu cuộc điều tra thực sự được thực hiện triệt để⁴⁴. Sau đó, nó chỉ ra rằng cảnh sát tỉnh Kagoshima và văn phòng công tố viên quận phải chịu trách nhiệm cho bản án khó khăn đó. Đồng thời, nó đánh giá kết quả tuân theo nguyên tắc xét xử hình sự (đó là nguyên tắc suy đoán vô tội).

Vụ án này đã thu hút sự chú ý trên toàn quốc một phần vì đây là vụ án được đánh giá trong hệ thống bồi thẩm mới được giới thiệu. Do đó, những cách mà báo chí đưa tin về những vụ án hình sự như vậy cũng được xem xét lại. Do trường hợp này, mặc dù đã có những nỗ lực của nhà nước trong việc đưa ra các quy tắc cho các báo cáo truyền thông nhằm hạn chế quyền tự do ngôn luận, nhưng sự kiểm soát của nhà nước đối với truyền thông đã thực hiện. Tuy nhiên, Kimura đã chỉ ra sáu vấn đề sau đây liên quan đến các báo cáo truyền thông có thể ảnh hưởng đến các thẩm phán tại Nhật Bản (Kimura 2011: 571-572): 1) báo cáo liệu nghi phạm có thú nhận hay không và nội dung của lời thú tội, 2) chỉ ra mâu thuẫn và sự không nhất quán trong lời giải thích của nghi phạm, 3) báo cáo bằng chứng, như kết quả AND và những thứ khác, 4) báo cáo lý lịch tư pháp hình sự của nghi phạm, 5) báo cáo về nghi vấn hoặc lịch sử cá nhân của nghi phạm và 6) nêu các bình luận của các chuyên gia về nguyên nhân tội phạm (the premise of guilty). Trên thực tế, những điểm này thể hiện những cách thông thường để các cơ quan truyền thông đưa tin về các vụ án hình sự, ảnh hưởng đáng kể đến quan điểm chung của công chúng.

Các công tố viên đã kháng cáo lên tòa án cấp cao hơn vào ngày 22 tháng 12 năm 2011. Tuy nhiên, bị cáo được tìm thấy đã chết vào tháng 3 năm 2012 và do đó kháng cáo đã bị bác bỏ theo Điều 339 của Bộ luật Tố tụng Hình sự, trong đó tuyên bố rằng tòa án phải bãi bỏ quyền công tố đối với một phán quyết khi "bị cáo đã chết hoặc một pháp nhân chấm dứt hoạt động"⁴⁵. Theo đó, vụ việc, sau tất cả, vẫn chưa được giải quyết.

⁴⁴ *Minami Nihon Shinbun*, 11 December 2010.

⁴⁵ Điều 339: 'Tòa án phải bãi bỏ quyền công tố đối với một phán quyết khi: (i) cơ quan công tố chấm

Vụ buộc tội sai: Một y tá bị buộc tội về tội gây thương tích

Một nữ y tá ở thành phố Kitakyushu đã bị bắt vào ngày 2 tháng 7 năm 2007 và bị truy tố vào ngày 23 tháng 7 về tội gây thương tích cơ thể của bệnh nhân nội trú cao tuổi mất trí nhớ trong một bệnh viện mà cô đang làm việc. Cô đang chăm sóc móng tay của bệnh nhân nội trú để ngăn ngừa chấn thương xuất phát từ móng tay dài. Việc chăm sóc móng tay của bệnh nhân nội trú đôi khi gây chảy máu từ móng mà cô đã chăm sóc. Theo đó, một y tá khác nghĩ rằng cô đã cố gắng xé móng tay của bệnh nhân. Bệnh viện của cô đã tổ chức một cuộc họp báo vào ngày 25 tháng 6 năm 2007 và đưa ra tuyên bố rằng y tá đã tháo móng tay của bệnh nhân nội trú. Do đó, các phương tiện truyền thông đã báo cáo tin tức và xác định cô là một thợ cắt móng tay.

Hiệp hội Điều dưỡng Nhật Bản, nơi thực hiện một cuộc điều tra về trường hợp này, bày tỏ quan điểm rằng đó không phải là đối xử tệ bạc hay lạm dụng mà là chăm sóc. Trong khi kết quả điều tra như vậy được đưa ra bởi Hiệp hội Điều dưỡng Nhật Bản, công tố viên tiếp tục truy tố về tội gây thương tích cho một bệnh nhân nội trú khác vào ngày 31 tháng 10 năm 2007, ngày 30 tháng 3 năm 2009, Tòa án quận Fukuoka đã xử y tá có tội và bị kết án sáu tháng tù treo trong ba năm. Y tá đã kháng cáo lên tòa án cao hơn. Tòa án tối cao Fukuoka đã bác bỏ phán quyết ban đầu của Tòa án quận và tuyên án 'không có tội' vào ngày 16 tháng 9 năm 2010. Công tố viên đã không đưa ra kháng cáo cuối cùng và do đó, việc tha bổng trở thành quyết định cuối cùng và bắt buộc vào ngày 1 tháng 10 năm 2010. Vụ án nêu bật một số điểm cần xem xét trong tố tụng hình sự: 1) cáo buộc vụ án không nên bị cáo buộc, 2) vi phạm quyền con người trong quá trình điều tra và 3) bịa đặt hồ sơ của điều tra viên về một tuyên bố miệng. Liên quan đến bản cáo trạng của vụ án, đã có các công tố viên điều hành đã đặt câu hỏi về bản cáo trạng của vụ án. Bất chấp sự hiện diện của các vấn đề nhân quyền trong Hiến pháp và Bộ luật Tố tụng Hình sự, cảnh sát và các công tố viên đã tiến hành các cuộc điều tra chống lại quyền con người được ghi nhận trong Hiến pháp và Bộ luật. Ví dụ, sau khi bị bắt, y tá đã bị giam giữ 102 ngày và liên tục bị tiến hành điều tra ngay cả vào thứ bảy và chủ nhật trong thời gian dài nhất, hơn tám giờ⁴⁶. Hơn nữa, y tá đã bị cảnh sát hoặc công tố viên la hét trong quá trình điều tra. Cô cũng đã từng nhiều lần nói rằng cô là kẻ dối trá và bịa đặt ra một câu chuyện. Do cảnh sát liên tục la hét và gây hiểu lầm, y tá tuyên bố rằng 'mặc dù tôi muốn nói rằng tôi đang cắt móng tay, nếu bạn không thể viết như vậy trong báo cáo, bạn có thể viết như bạn muốn'. Báo cáo của cảnh sát do đó chứa đầy những tuyên bố không trung thực. Tại Tòa án Tối cao, thẩm phán quyết định không đề cập đến báo cáo của điều tra viên về tuyên bố miệng

dứt hiệu lực theo quy định tại Điều 271, đoạn (2); (ii) các sự kiện được viết trong bản luận tội, mặc dù chúng có thể đúng, không bao gồm bất kỳ sự kiện nào cấu thành tội phạm; (iii) việc truy tố đã bị hủy bỏ; (iv) bị cáo đã chết hoặc pháp nhân bị buộc tội không còn tồn tại; (v) vụ án có thể không được xét xử theo quy định tại Điều 10 hoặc 11'.

⁴⁶ Về hoạt động điều tra vụ việc, xem Enzai File no.13 (2011) p.113.

vì nó "không đáng tin" mặc dù, tại Tòa án Quận, báo cáo tương tự đã được đề cập. Phán quyết của Tòa án quận dựa rất nhiều vào báo cáo của điều tra viên về tuyên bố miệng, trong đó tuyên bố rằng y tá 'rất thích cắt móng tay như mục đích của cô'. Người ta nhận ra rằng trong các quyết định của tòa án Nhật Bản, việc thú nhận ở giai đoạn điều tra trở nên vô cùng bất lợi. Phán quyết ban đầu của Tòa án quận thể hiện những đặc điểm như vậy trong các quyết định của tòa án Nhật Bản. Tuy nhiên, theo phán quyết của Tòa án tối cao, lời thú tội được cho là do cảnh sát áp đặt và do đó không đáng tin cậy.

Bài học từ hai trường hợp

Hai trường hợp đã nói ở trên chỉ là một vài ví dụ minh họa các vấn đề cần xem xét liên quan đến các thủ tục hình sự ở Nhật Bản. Có ít nhất hai điểm chú ý.

Thứ nhất, cần thiết phải hoàn thiện các phương pháp điều tra và thẩm vấn. Điều này phần lớn là do các cuộc điều tra thường được thực hiện mà không tham khảo ý kiến của các chuyên gia.

Theo Bộ luật Tố tụng Hình sự trước đây (có hiệu lực cho đến khi kết thúc Thế chiến II), các nghi phạm đã bị giam giữ và buộc phải thú nhận đôi khi bằng một phương thức tra tấn. Phán quyết của tòa thường được đưa ra dựa trên những lời thú tội đó. Do những trải nghiệm tiêu cực như vậy trong quá khứ, người ta đã nhấn mạnh rằng các thủ tục cần thận hơn là cần thiết khi thực hiện bắt giữ và giam giữ có khả năng gây ra vi phạm nhân quyền. Vì lý do này, Nhật Bản duy trì nguyên tắc bắt, giam phải có lệnh (Điều 33 của Hiến pháp Nhật Bản) ngoại trừ các trường hợp vi phạm trắng trợn, có ít khả năng buộc tội sai⁴⁷. Ngoài ra, là một trong những nguyên tắc tố tụng hình sự và hiến pháp quan trọng, có một quy tắc thú nhận loại trừ (exclusionary rule of confession) hạn chế giá trị của lời thú tội như là bằng chứng và thúc giục các công tố viên chứng minh tính tự nguyện của một lời thú tội (Điều 319-1 của Bộ luật hình sự Thủ tục)⁴⁸. Mặc dù các nguyên tắc này được quy định trong Hiến pháp và cả trong Bộ luật Tố tụng Hình sự, thực tiễn vẫn cho thấy việc giam giữ nghi phạm và lấy lời thú tội bằng cách sử dụng các phương pháp cưỡng bức khác nhau. Thực tế như vậy rõ ràng làm tăng khả năng buộc tội sai. Trên thực tế, cả Hiến pháp Nhật Bản và Bộ luật Tố tụng Hình sự đều quy định các biện pháp ngăn chặn hành vi đó, bao gồm Điều 319-1, 322-1 của Bộ luật Tố tụng Hình sự⁴⁹ và Điều 38 của Hiến

⁴⁷ Điều 33: 'Không ai bị bắt giữ trừ khi có lệnh bắt giữ bởi một nhân viên tư pháp có thẩm quyền chỉ ra hành vi phạm tội mà người đó bị buộc tội, trừ khi anh ta bị bắt, hành vi phạm tội được thực hiện'.

⁴⁸ Điều 319 (1): 'Thú nhận dưới sự ép buộc, tra tấn, đe dọa, sau khi bị giam giữ kéo dài quá mức hoặc khi có nghi ngờ về việc thú nhận là tự nguyện có thể không được thừa nhận làm bằng chứng'.

⁴⁹ Điều 322 (1): 'Một tuyên bố bằng văn bản của bị cáo hoặc một tuyên bố bằng văn bản ghi lại lời khai của bị cáo có chữ ký hoặc con dấu của bị cáo được gắn bởi người đó có thể được sử dụng làm bằng chứng, khi tuyên bố đó chứa đựng sự thừa nhận về một bất lợi thực tế, hoặc được thực hiện trong các trường hợp có khả năng đáng tin cậy đặc biệt; tuy nhiên, với điều kiện là ngay cả khi sự thừa nhận không phải là một lời thú tội, một tài liệu có chứa sự thừa nhận thực tế bất lợi có thể không được sử dụng làm bằng chứng khi có nghi ngờ về việc đó là tự nguyện theo quy định tại Điều 319'.

pháp⁵⁰.

Thứ hai, cần phải làm cho thủ tục tố tụng hình sự có trách nhiệm hơn để làm cho quá trình điều tra được công khai, chẳng hạn như sử dụng máy ghi hình bằng video và thiết bị ghi âm trong quá trình thẩm vấn. Cảnh sát và các công tố viên chống lại ý tưởng này bằng cách lập luận rằng có khả năng nghi phạm có thể không nói sự thật trong những trường hợp như vậy. Tuy nhiên, trách nhiệm giải trình và khả năng công khai của cuộc thẩm vấn là rất quan trọng như được thể hiện trong hai trường hợp trên và để ngăn chặn bất kỳ sự buộc tội nào xảy ra trong tương lai.

Những trường hợp này cũng chứng minh rằng suy đoán vô tội không phải là xa lạ trong thực tiễn tư pháp Nhật Bản. Tuy nhiên, họ cho thấy rằng, ở một mức độ nhất định, có môi trường cho việc thú nhận cưỡng chế và bóp méo sự thật trong quá trình điều tra và thẩm vấn. Việc tuân thủ các biện pháp pháp lý và thủ tục là chìa khóa để vượt qua thực tiễn đó.

5. Kết luận

Nhật Bản đã tiến hành các cải cách pháp lý sâu rộng trong thời kỳ hậu Thế chiến II. Tuy nhiên, sẽ không có gì quá đáng khi ngay cả với những cải cách như vậy, tính chất của hệ thống cũ vẫn còn nguyên vẹn trong nền hành chính tư pháp hình sự Nhật Bản. Tỷ lệ kết án cao của Nhật Bản có thể được giải thích một phần bằng cách quản lý tố tụng hình sự dựa trên sự điều tra chặt chẽ của cảnh sát và công tố viên. Đó là định hướng sự thật nhưng đôi khi là cưỡng chế. Sự thật bị đặt và che giấu, những sai lầm được tạo ra trong khi sự thiên vị tồn tại. Công lý hình sự Nhật Bản do đó có vấn đề. Những gì có lẽ là tồn tại lâu nhất chính là thực tiễn tố tụng và hành chính của thời kỳ trước Thế chiến II, được duy trì ngay cả sau khi các cải cách pháp lý và thể chế được thực hiện sau Thế chiến II. Ở cấp độ cơ bản nhất, nền hành chính và thủ tục rất đối nghịch với sự giám sát bên ngoài và do đó cực kỳ khó khăn để xác định các vấn đề. Theo đó, các yếu tố cũ tiếp tục tồn tại bởi vì nó phần phần được ủng hộ bởi những lời khen đối với tư pháp hình sự Nhật Bản.

Tài liệu Tham khảo

Bộ Luật Tố tụng Hình sự của Nhật Bản

Hiến pháp Nhật Bản.

Fair Trials (2019) *Innocent until Proven Guilty? The Presentation of Suspects in Criminal Proceedings*, Hungarian Helsinki Committee.

Footo, H. Daniel (ed.) (2007) *Law in Japan: A Turning Point*, Seattle: University Washington Press.

⁵⁰ Điều 38: 'Không ai bị buộc phải làm chứng chống lại chính mình. Lời thú tội được thực hiện dưới sự ép buộc, tra tấn hoặc đe dọa, hoặc sau khi bị bắt giữ hoặc giam giữ kéo dài sẽ không được thừa nhận trong các bằng chứng. Không ai bị kết án hay trừng phạt trong trường hợp bằng chứng duy nhất chống lại anh ta là lời thú nhận của chính anh ta'.

- Foote, H. Daniel (1992a) "The Benevolent Paternalism of Japanese Criminal Justice," *California Law Review*, 80: 317-390.
- Foote, H. Daniel (1992b) "From Japan's Death Row to Freedom," *Pacific Rim Law and Policy Journal*, 1: 11-103.
- Goto, Akira (1997) "Utagawashiki ha Hikokunin no riekini toiukoto (About 'a doubtful point should be interpreted in favour of the accused')", (originally in Japanese), Department Bulletin Paper, 117(4): 573-591.
- Hirano, Keiji (2005) "Justice System Flawed by Presumed Guilt: Rights Advocates slam Interrogation without Counsel, Long Detentions", *Japan Times*, 13 October.
- Iwasawa, Yuji (1998) *International Law, Human Rights, and Japanese Law: The Impact of International Law on Japanese Law*, Clarendon Press.
- Johnson, T. David (2007) "Criminal Justice in Japan", In Daniel (ed.) (2007) *Law in Japan: A Turning Point*, Seattle: University Washington Press, Chapter 15, pp.343-383.
- Johnson, T. David (2002) *The Japanese Way of Justice: Prosecuting Crime in Japan*, Oxford: Oxford University Press.
- Kato, Takayuki (2013) "Kokusaiho to Kokunaiho no kouryoku kankei (The relation of the effect between international law and domestic law)" (originally in Japanese), *Ajia Hogaku*, 48(1): 33-82.
- Kimura, Akira (2011) "Saiban-in seido niokeru Jinken Shingai no Otoshiana (Human Rights violation in the Lay Judge System)" (originally in Japanese), *Ritsumeikan Hogaku*, 5(6): 551-585.
- Lai Ho, Hock (2012) "The Presumption of Innocence as a Human Right", In Riberts, Paul and Jill Hunter (eds.) *Criminal Evidence and Human Rights: Reimagining Common Law Procedural Traditions*, Oxford: Hart Publishing, 259-282.
- Lenz, Karl-Friedrich (2005) "Penal Law", In Rohl, Wilhelm (ed.) *History of Law in Japan since 1868*, Handbook of Oriental Studies Section Five (Japan), Leiden: Brill, Chapter 8, pp.607-626.
- Liu, Jianhong and Setsuo Miyazawa (eds.) *Crime and Justice in Contemporary Japan*, Cham: Springer.
- McDonald, Glenn (2016) "Why Japan's Crime Rate is so Low? *Seeker*, 8 November.
- Mizuno, Yoichi (2010) "Keiji Tetsuzuki niokeru Tekisei Tetsuzuki to Kousei na Saiban no Igi (The meaning of due process and fair trial in criminal procedure)", (originally in Japanese), *Tokuyama University Sougo Kenkyu Kiyou*, vol.38, pp.125-136.
- Murai, Toshikuni (1996) *Keiji Sosho Ho (Code of Criminal Procedure)*, (originally in Japanese), Tokyo: Nihon Hyoron Sha.
- Nochi, Haruka (2020) "Carlos Ghosn states his Case", NHK-World-Japan, 9 January

2020.

Sakamaki, Tadashi (2015) *Keiji Sosho Ho (Code of Criminal Procedure)*, (originally in Japanese), Tokyo: Yuhikaku.

Wingfield-Hayes, Rupert (2019) "Carlos Ghosn and Japan's 'Hostage Justice' System", *BBC News*, 31 December. Available online: <<https://www.bbc.com/news/world-asia-47113189>> (30 May 2020).

World Justice Project (WJP) (2020) *The World Justice Project Rule of Law Index 2020*, Washington, DC: WJP.